

Squatterři a jak na ně

RADIM POLČÁK

Minule jsme si stručně pověděli o tom, co po squatterech a nej-různějších jiných podvratných živlech chtějí, a nyní se zaměříme na jednotlivé způsoby, jak toho dosáhnout. Na úvod je třeba připomenout, že zatímco doposud jsme se pohybovali v intencích takzvaného hmotného práva, které, stručně řečeno, odpovídá na otázky „co?“ a „komu?“, přesouváme se nyní do bouřlivých vod takzvaného práva procesního. To pro změnu odpovídá na otázku „jak?“ a v podstatě nám dává návody k tomu, jak použít státního donucení, abychom ochránili svá práva a vynutili si na ostatních splnění jejich povinností.

Pro subjekt, který se začne u státních orgánů domáhat ochrany svých práv, je důležité uvědomit si, že proces uplatnění nároků je samostatnou právní oblastí, v níž subjekty nabývají zvláštní práva a mají zvláštní povinnosti. Oddělení „hmoty“ od „procesu“ je přitom prastarým a propracovaným principem, rozvinutým téměř k dokonalosti již v antických dobách římským právním systémem.

Znát procesní práva a povinnosti je přinejmenším stejně důležité, jako znát práva a povinnosti práva hmotného. Neznalost procesu totiž může vést k tomu, že nárok není uplatněn správně, a dotýčný o své právo (byť objektivně existující) prostě a jednoduše přijde. Naopak skvělá znalost procesní úpravy vede u špičkových odborníků z právní praxe i k tomu, že jsou schopni vymoci splnění takových právních povinností, které objektivně vůbec neexistují. Mnohdy přitom nejsou důvodem, jak je to někdy nesprávně interpretováno, mezery právního řádu nebo neschopnost či úplatnost soudů, ale pouze a jen rozdílná úroveň procesních znalostí soupeřících stran.

SEBEOBRANA, SVÉMOC

Nepříliš šťastnou možností, jak odolávat výpadům squattera, je obrana vlastními silami, v soukromém právu označovaná jako svémoc nebo též někdy svépomoc. Mechanismy, které zde v našem případě fungují, však nejsou k sebeobraně příliš vhodné a de iure ji v podstatě vylučují. Bránit se útokem proti samotné registraci je dle práva vyloučeno, neboť squatter se schovává za doménovou autoritu. Útok proti němu by pak musel být v podstatě veden proti DNS, tedy proti systému provozovanému právě doménovou autoritou – ta by se ale v případě, kdybychom se o napadení DNS pokusili, mohla ozvat a je třeba dodat, že oprávněně. Občanský zákoník sice v § 6 možnost užití sebeobrany v případě bezprostředně hrozícího zásahu do práva připouští, je třeba si však uvědomit, že takový zásah nesmí mít povahu útoku proti 3. osobě, v tomto případě proti doménové autoritě.

Nepřímou sebeobranu nabízí v podstatě pouze obchodní zákoník v § 50 odst. 2, a to jen pro případy, kdy jsme okolnostmi (zde typicky jednáním squattera) donuceni k tomu, abychom se bránili ve formě zlehčování. V praxi je však opět aplikace tohoto ustanovení poněkud pro-

DO BOJE!

blematická a s ohledem na vlastní dobrou pověst a i s ohledem na to, že taková obrana nemusí být efektivní, opět není vhodné ji doporučit.

PARAGRAFY RYCHLÉHO NASAZENÍ

Při současném stavu našeho soudnictví, kdy se spisy hromadí a projednávání i triviálních případů se neúnosně vleče, je použití takzvaných paragrafů rychlého nasazení (jak o nich hovoří Hajn) vhodnou a zejména efektivní metodou okamžité obrany. Je však třeba postesknout si nad tím, že první z těchto paragrafů, tedy § 5 občanského zákoníku, se v praxi uplatňuje minimálně. Toto ustanovení nám v podstatě dává možnost v případě, že někdo očividně poruší pokojný stav (zde formou registrace doménového jména), zajít k místně příslušnému orgánu veřejné správy a požadovat, aby takový zásah zakázal nebo uložil obnovení předchozího stavu. Nedovolil bych si samozřejmě čtenáře od toho zákonného postupu odrazovat, je však faktem, že

místně příslušné orgány veřejné správy (typicky radnice) o existenci citovaného ustanovení buďto vůbec nevědí, nebo nejsou schopny či ochotny je naplňovat. V praxi to tedy funguje v podstatě tak, že domáhat ochrany se sice lze, ochrana však zpravidla nepřichází.

Předběžná opatření jsou naproti tomu velice vhodným a v praxi často užívaným způsobem, jak zmírnit nebo omezit negativní dopady jednání squattera. Požádat o vydání předběžného opatření je třeba u místně příslušného soudu a taková žádost musí mít formu podání (o tom, jak by podání mělo vypadat, si povíme příště). V případě, že vydání předběžného opatření shledá soud důvodným, může na-

říditi druhé straně, aby příkladně přestala doménového jména užívat, nebo aby na cílovém místě zamezila přístup k závadnému obsahu – oporu k tomu dává § 76 odst. 1 písm. f) občanského soudního řádu. Důležité je, že se vydání předběžného opatření můžeme domáhat i vůči 3. osobě, zde vůči doménové autoritě, a to na základě ustanovení § 76 odst. 2 občanského soudního řádu.

Je však třeba si uvědomit, že předběžné opatření samo má dočasnou a zatímní povahu – neřeší tedy náš spor se squatterem, jen dočasně omezuje nepříznivé dopady jeho útoku. Je tedy nutné dávat pozor zejména na to, abychom předběžné opatření navrhovali tak, aby nemělo trvalý charakter. Nelze tedy požadovat vydání předběžného opatření například na zrušení nebo převod registrace, ale například pouze na zdržení se užívání nebo o blokaci přesměrování DNS. Zrušení nebo převod registrace můžeme žádat až ve vlastním sporu.

Předběžné opatření je nástrojem, který je v praxi velice oblíben. Soudy přitom předběžná opatření nařizují ochotně a ku prospěchu věci, a dobré praktické zkušenosti s předběžnými opatřeními máme již i v otázkách doménových jmen.

Nyní jsme se o soud jen letmo „otřeli“, příště se už po hlavě pustíme do vlastního sporu.

